

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 126/23

V Lucemburku dne 13. července 2023

Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-615/20 | YP a další a C-671/20 | M. M. (Zbavení soudce jeho imunity a dočasné zproštění výkonu jeho funkce)

Vnitrostátní soudy mají povinnost upustit od uplatňování aktu, kterým se způsobem odporujícím unijnímu právu nařizuje dočasné zproštění výkonu funkce soudce

Dne 18. listopadu 2020 přijalo kárné kolegium polského Nejvyššího soudu usnesení, kterým udělilo souhlas k zahájení trestního stíhání soudce I. T. působícího u Krajského soudu ve Varšavě, dočasně ho zprostilo výkonu funkce a na dobu dočasného zproštění výkonu funkce mu snížilo odměnu. V návaznosti na toto usnesení byly věci původně projednávané soudcem I. T. nově přiděleny jiným rozhodovacím formacím, s výjimkou trestní věci, z níž vzešla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, která je předmětem řízení ve věci C-615/20.

Ve věci C-615/20 vyjádřila rozhodovací formace Krajského soudu ve Varšavě, jež je tvořena soudcem I. T. jako samosoudcem, pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti kárného kolegia¹ a dotázala se, zda unijní právo brání tomu, aby takový orgán mohl zbavit soudce obecných soudů trestněprávní imunity a dočasně je zprostit výkonu funkce. Dále byl Soudní dvůr dotázán na to, zda unijní právo, zejména zásady přednosti a loajální spolupráce, brání tomu, aby bylo předmětné usnesení považováno za závazné a zda je proto soudce I. T. oprávněn pokračovat v projednávání trestní věci, která mu byla v daném případě přidělena.

Ve věci C-671/20 se soudce, jemuž byla nově přidělena jedna z věcí původně svěřených soudci I. T., dotázal Soudního dvora, zda unijní právo vyžaduje, aby se zdržel dalšího projednávání této věci neohledě na usnesení kárného kolegia přijatého vůči soudci I. T., a zda jsou příslušné vnitrostátní soudní orgány povinny umožnit soudci I. T. tuto věc nadále projednávat.

Ve svém dnešním rozsudku Soudní dvůr uvedl, že se toto usnesení zakládá na vnitrostátních ustanoveních, o nichž nedávno rozhodl, že jsou v rozporu s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem Smlouvy o Evropské unii², a to v tom směru, že pověřují kárné kolegium, jehož nezávislost a nestrannost není zaručena, rozhodováním o věcech, které se přímo dotýkají postavení a výkonu funkce soudce, jako například zahájení trestního stíhání soudce. S ohledem na autoritu spojenou s rozsudkem, kterým se konstatuje nesplnění povinnosti členským státem, a s ohledem na přímý účinek shora uvedeného ustanovení a na zásadu přednosti unijního práva jsou tedy **polské soudy povinny zajistit dodržení uvedeného ustanovení i tohoto závěru Soudního dvora a vyvodit z toho veškeré důsledky**, a to i v případě neexistence vnitrostátních legislativních opatření.

¹ Kárné kolegium polského Nejvyššího soudu bylo v mezidobí zrušeno. Viz usnesení ze dne 21. dubna 2023, Polsko v. Komise, [C-204/21 R-RAP](#), bod 26 (viz také TZ č. [65/23](#)).

² Rozsudek ze dne 5. června 2023, Komise v. Polsko (Nezávislost a soukromý život soudců), [C-204/21](#) (viz také TZ č. [89/23](#)).

Za tím účelem **musí vnitrostátní soudy od uplatňování takového aktu, jakým je usnesení kárného kolegia, upustit, je-li to s ohledem na dotčenou procesní situaci nezbytné k zaručení přednosti unijního práva, čemuž nemohou bránit žádné důvody vycházející ze zásady právní jistoty nebo související s údajnou překážkou věci pravomocně rozsouzené.** Pokud jde o právní jistotu, Soudní dvůr zejména uvedl, že trestní řízení ve věci C-615/20 i trestní řízení ve věci C-671/20 bylo vnitrostátními soudy přerušeno až do okamžiku vydání tohoto rozsudku Soudního dvora, takže je patrné, že nic nebrání tomu, aby v těchto řízeních pokračoval soudce I. T.

Unijní právo tedy vyžaduje, pokud jde o věc C-615/20, aby **soudce I. T. mohl pokračovat ve výkonu své pravomoci v trestní věci**, která mu byla přidělena, a pokud jde o věc C-671/20, aby **se rozhodovací formace, které byla nově přidělena věc původně svěřená soudci I. T., zdržela rozhodování o této věci** a aby ji **příslušné soudní orgány opětovně přidělily soudci I. T.**

Soudní dvůr konečně rozhodl, že vnitrostátní ustanovení zakazující vnitrostátním soudům pod hrozbou kárných sankcí zkoumat závaznost usnesení přijatého kárným kolegiem, ani judikatura ústavního soudu, která takové zkoumání neumožňuje, **nemohou bránit tomu, aby bylo od uplatňování tohoto usnesení upuštěno.** Přednost unijního práva vyžaduje, aby se upustilo od uplatňování jakéhokoli vnitrostátního ustanovení a judikatury, které jsou v rozporu s unijním právem. Skutečnost, že vnitrostátní soudce upustí od uplatňování těchto vnitrostátních ustanovení nebo judikatury, rovněž nemůže zakládat jeho kárnou odpovědnost.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku a jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎(+352) 4303 2793

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

